

YLEISTEN KIRJASTOJEN KONSORTIO: TOIMINTAKERTOMUS 2014

Konsortion perustaminen alkuvuonna 2014

Yleisten kirjastojen konsortio perustettiin virallisesti alkuvuonna 2014, kun yhteistyötä ohjaamaan tarkoitettu yhteistyösopimus ns. konsortiosopimus hyväksyttiin Helsingin kaupungin kulttuuri- ja kirjastolautakunnassa 28.1.2014 [Linkki esityslistaan](#)

Sopimusta oli tätä ennen valmisteltu vuonna 2013, jolloin neuvotteluja käytiin mm. Kuntaliiton, KL-Kuntahankintojen ja FinElibin kanssa. Muotoutuvaa sopimusta ja yhteistyön tavoitteita esiteltiin myös Sähköiset sisällöt yleisiin kirjastoihin –koulutuskiertueella syksyllä 2013. Vielä ennen sopimuksen viemistä päätöksentekoon Helsingissä sopimus oli lausunnolla maakuntakirjastoissa.

Kirjastoilla oli tosiasiallinen mahdollisuus liittyä sopimukseen maaliskuun alusta 2014. Vuoden 2014 loppuun mennessä konsortioon on liittynyt 188 kuntaa eli yli puolet Suomen kunnista (311).

Konsortion perustamisen jälkeen hanketta valmistellut [valmisteluryhmä](#) muuttui konsortion ohjausryhmäksi loppuvuodeksi 2014. Vuoden 2015 alusta aloittaa uusi jäsenistä koottu ohjausryhmä.

KL-Kuntahankinnat yhteishankintapilotti

KL-Kuntahankintojen kanssa aloitettu yhteishankintapilotti liittyen Yleisten kirjastojen e-aineistoihin on saatettu loppuun tänä vuonna. Yhteishankintapilotin aikana saatiin arvokasta tietoa käytännön yhteistyöstä. Pilotin tuloksena syntyi kaksi puitesopimusta [Zinio](#)-lehtipalvelusta ja e-kirjan lainausalustasta.

Yhteishankintapilotista tehdään prosessikuvaus vuoden 2015 aikana. Puitesopimukseen liittyneitä kirjastoja autettiin aktiivisesti palveluiden käyttöönotossa ja markkinoinnissa.

Uusien e-palveluiden maakunnalliset testiryhmät

Osana uusien palveluiden lanseeraamista konsortio on organisoanut testiryhmiä uusista e-palveluista. Testiryhmiin kerätään vapaaehtoisia kirjastoista valtakunnallisesti ja arvioidaan palvelun käytettävyyttä kirjaston näkökulmasta. Saaduista kokemuksista laaditaan raportti ja tulokset jaetaan konsortion ohjausryhmälle ja testaajille. Tulevaisuudessa on tarkoitus saada nämä raportit näkymään myös konsortion yhteisessä työtilassa.

Vuonna 2014 testattiin kolmea eri palvelua: Freegal-musiikkipalvelua ja Encyklopedia Britannican Public libraries edition ja ImageQuest-palveluja. Toiminnan käynnistämisympäristössä testiryhmien kokoamisessa on kontaktoitu Sähköiset sisällöt yleisiin kirjastoihin ryhmää ja HelMet-kirjastoja.

Mukaan tulevat kirjastot ja testaushenkilöt saavat arvokasta kokemusta palvelujen arvioinnista ja samalla saavat tietoa siitä millaisia palveluja kirjastoille on tarjolla.

Raportit saatavilla konsortion jäsenille.

Esitykset

Konsortioista pyydetään tasaisin väliajoin esityksiä erilaisiin kirjastoalan tapahtumiin. Tilaisuuksissa kerrotaan ajankohtaisia asioita konsortioista ja sen toiminnasta sekä vastataan osallistujien kysymyksiin. Tilaisuuksissa on myös kerrottu e-aineistojen käytöstä yleisissä kirjastoissa yleisesti. Pitkien välimatkojen vuoksi esityksiä on myös videoitu ja pidetty AdobeConnectPro –etäyhteydellä.

Yleisten kirjastojen konsortio-hankkeelta pyydettiin esityksiä seuraaviin tilaisuuksiin:

Maakuntakirjastokokous: Oulu 10.6.2014

Library.Iloveit!: Iisalmi 27.8.2014 (Kirjastokaistalla: [Aino Ketosen esitys](#))

Maakuntakirjastokoulutus, Pihpäivä: Jyväskylä 4.11.2014

Kirkes-kirjastojen johtoryhmä: Kerava 7.5.2014

Yleisten kirjastojen neuvoston kokous: Lahti 3.4.2014

Kuntaliiton järjestämät Kuntamarkkinat: Helsinki 11.9.2014

Nationella biblioteksdagen: Turku 17.9.2014

Yleisten kirjastojen neuvoston kokous: Turku 7.11.2014

Maakuntakirjastokokous: Turku 18.11.2014

Mediapäivä: Helsinki 12.11.2014

Tarto e-kirjaseminaari: Tallinna 25.11.2014

Uudenmaan maakuntakirjastokokous: Helsinki 18.12.2014

Tiedottaminen

Syksyllä 2014 otettiin käyttöön konsortion oma uutiskirje, joka lähtee kuukausittain konsortion jäsenille. Uutiskirjeessä on kerrottu ajankohtaisista asioista ja esitelty mm. uusia hyviksi havaittuja e-aineistopalveluja.

AdobeConnectPro otettiin käyttöön koulutus- ja neuvontatarkoituksessa. Sitä käytettiin mm. Zinio-lehtipalvelun testijakson aikana ja Jyväskylän Pihpäivän esitelmän pitämisessä.

Tiedottamisessa tehtiin yhteistyötä Kirjastot.fi:n kanssa. Taustatietoa konsortioista annettiin maakuntiin myös Avi:en kautta. Esitysten ja koulutusten taltiointisessa on tehty tiivistä yhteistyötä Kirjastokaistan kanssa.

Helsingin kaupunginkirjaston e-aineisto-pilotoinnit: dokumentointi

Uusia e-aineistopalveluita kehitetään koko ajan. Helsingin kaupunginkirjasto – Yleisten kirjastojen keskuskirjasto on aktiivisesti etsinyt sopivia aineistoja yleisille kirjastoille. Uusia aineistoja neuvoteltaessa on huomattu, että konsortion kannalta on hyödyllistä, että pilotoinnit voidaan aloittaa nopeasti ja joustavasti. Yleensä pilotit ovat maksullisia kirjastolle. Helsingin kaupunginkirjaston neuvottelemisissa e-aineisto piloteissa on mukana koko HelMet-alue.

Näiden neuvotteluiden ja saatujen käyttökokemusten dokumentointi on aloitettu tänä vuonna. Tarkoituksena on, että muut kirjastot pystyvät hyödyntämään saatuja kokemuksia ja arvioimaan sitä kannattaako palvelu hankkia omaan kirjastoon.

Tänä vuonna etenkin Zinio-palvelusta saatu puitesopimus ja Promentor-kielikurssit ovat dokumentoinnin kohteena.

E-kirjojen lisensointiin ja hankintaan liittyvä koulutuspäivä järjestettiin Pasilassa 17.2.2014. Koulutuspäivän tarkoituksena oli antaa perustietoja kirjastoille aiheesta. Esitykset taltiointiin Kirjastokaistalle.

[Virva Nousiainen-Hiiren esitys](#)

[Marja Hjeltin esitys](#)

[Ellibs: Juha Tarvaisen esitys](#)

E-aineistot näkyväksi kirjastotilassa -päätösseminaari, joka pidettiin Pasilan kirjastossa Helsingissä 2.6.2014. Päätösseminaari on dokumentoitu Kirjastokaistalle:

[Sanni Koffertin esitys](#)

[Tomi Pervalan esitys](#)

[Marja Hjeltin esitys](#)

FinElib-yhteistyö

FinElib -konsortion kanssa käydään säännöllisesti keskusteluja ja tiedotetaan ajankohtaisista asioista liittyen yleisten kirjastojen e-aineistotarpeisiin ja lähitulevaisuuden suunnitelmiin. Yhteistyön tarkoituksena on ollut välttää myös päällekkäisyyksiä toiminnoissa. Yhteistyö on ollut avointa ja hyvää.

Artikkelit

Yleisten kirjastojen konsortio –hankkeesta julkaistiin [artikkeli](#) Scandinavian Library Quarterly:ssä.

Yhteistyö Sähköiset sisällöt yleisiin kirjastoihin –hankkeen kanssa

Yleisten kirjastojen konsortio on saanut alkunsa Sähköiset sisällöt yleisiin kirjastoihin -hankkeesta, joka toimi myös vuonna 2014. Yhteistyö näiden kahden hankkeen välillä on ollut jatkuvaa ja vastavuoroista. Esimerkiksi [eKirjasto](#) -palvelua on kehitetty molempien hankkeiden resurssein.

Sähköiset sisällöt yleisiin kirjastoihin koulutuskiertue jatkui syksyllä vielä Kokkolassa ja Porissa. Osana koulutustapahtumaa kerrottiin myös Yleisten kirjastojen konsortiosta.

Henkilöstö

Konsortiolla on yksi työntekijä, suunnittelija-informaattikko. Tehtävää hoitaa Aino Ketonen, joka jäi vanheimpanvapaalle 5.11.2014 alkaen. Sijaisuutta hoitaa Marja Hjelt